

Baročnina listu: --
 Celoletno . . . K 10—
 Pol leta . . . 5—
 Četrt leta . . . 2.50
 Mesečno . . . 1—
 Dunaj Avstrije: ---
 Celoletno . . . 15—
 Posamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oglasila
 se računajo po 12 v.
 od 6 redne petkovske
 večkratnih oglasnih
 --- popust. ---
 „Straža“ izhaja v pe-
 deljek in petek popoldne
 Rokopisi se ne vračajo

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Meroška ulica 5. Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 30. dec.

Italijansko bojišče.

Na nekaterih mestih živahnejše artilerijsko de-
 lovanje.

Vzhodno bojišče.

Premirje.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 30. dec.

Italijansko bojišče.

Na grebenu Tomba in na ozemlju Piave, na
 obeh straneh Pederobbe je prišlo popoldne do hu-
 dih artilerijskih in minskih bojov.

Francosko bojišče.

Ob kolenu Yperna, južno od Scarpe in na
 vzhodnem bregu reke Moze od časa do časa živah-
 nejše artilerijsko delovanje.

Macedonsko bojišče.

Severnovzhodno od Bitolja in jezera Dojran
 je od časa oživel artilerijski.

Naši letalci v Italiji.

Naši letalci so dne 29. decembra napadli z
 bombami Trevizo, Montebelluno in Padovo. V Pa-
 dovi je nastala grozna zmešnjava. Usmrčenih je
 bilo 13 oseb, ranjenih pa 60.

Ofenziva na morju.

Poročila iz Londona, Pariza in Rima soglašajo
 v tem, da bo bojno brodovje Anglije, Francije,
 Italije in Amerike v kratkem pričelo z ofenzivo
 na morju.

Ukrajina za četveresporazum?

Iz Petrograda se poroča dne 28. dec., da je
 ruska vlada dobila v roke šifrirano brzojavko fran-
 coske vlade na vojaško odposlanstvo na rumunski
 fronti. V tej brzojavki se naroča odposlanstvu, naj
 stopi v ožji stik z ukrajinsko Rado ter jo naj pod-
 pira z vsemi sredstvi. Rada da je za vzdrževanje
 dobrega reda in za sklep miru pod pogojem, da
 se podpiše tudi četveresporazum. Iz brzojavke je
 razvidno, da je Rada odločno na strani četvero-
 sporazuma. Francozi in Angleži obljubljajo Ukrajini
 pomoč v orožju in municiji, če bi Rada napove-
 dala Nemčiji, Avstriji in sedanji ruski vladi vojsko.
 Rada pa je odgovorila, da ostane nevtralna.

Pred važnimi spremembami na Angleškem?

Stokholmski list »Svenska Dagbladet« poroča,
 da je pričakovati v Angliji velikih sprememb. Krog
 somišljenikov prijatelja miru lorda Landsdowne, za
 katerim stojijo brezdomno kralj, Asquith in Hen-
 derson, je vedno večji. Mirovne stranke pridobivajo
 vedno več pristašev.

Vsem našim prijateljem na
 fronti in v domovini, naročni-
 kom, širiteljem in poročevalcem želi

✕ veselo, blagoslovljeno novo leto 1918 ✕

uredništvo in upravnništvo
 „Straže“.

Zborovanje S. L. S. in V. L. S. v Ljubljani.

Na Sentjaževu, t. j. dne 27. decembra, je bila
 v Ljubljani zbrana vsa Slovenija. Vršilo se je zbo-
 rovanje Slovenske Ljudske Stranke in Vseslovenske
 Ljudske Stranke. Zaupniki so prišli od vseh strani
 slovenske domovine. Zborovanje je pokazalo, da us-
 kok dr. Susteršič niti na Kranjskem nima več nobe-
 ne zaslombe v ljudstvu. S. L. S. na Kranjskem, ka-
 tero je dr. Susteršič hotel razbiti, je oživela in se
 nanovo razcvetela. Zavladal je odločen narodni duh.

Zborovanje je vodil prelat Andrej Kalan; za
 podpredsednika je bil izvoljen poslanec vitez Pogač-
 nik. Predsednik Kalan je v uvodnem govoru opisal
 povod in namen zborovanja. Stara, zaslug polna S.
 L. S. naj živi! Opisal je, kako je hotel dr. Suster-
 šič razbiti stranko, a se mu hvala Bogu ni posreči-
 lo. V času, ko se vse združuje, ko so se Nemci zdru-
 žili, da krepkeje nastopijo proti nam, v času, ko
 Jugoslovanski klub tako izvrstno deluje, pa dela dr.
 Susteršič razdor. Ljudstvo je hvala Bogu spoznalo
 politično komedijantstvo uskokov in se vedno glasne-
 je izreka za deklaracijo in obsoja one, ki delajo raz-
 dor. Ko je govornik omenil zasluge Jugoslovanskega
 kluba, so zborovalci prirejali dr. Korošcu burne
 ovacije. Dvignili so ga na rame. Prelat Kalan je
 končal: „Združeni moramo biti, zvesti Bogu, zvesti
 cesarju, zvesti jugoslovanski domovini in zmaga bo
 naša.“

Predsednik je predlagal nato udanostno brzo-
 javko cesarju in udanostno izjavo knezoškofu dr. Je-
 gliču. Sprejeto z velikim navdušenjem.

Župnik Finžgar je predlagal resolucijo, v ka-
 teri se obsoja razdružitev S. L. S. in se ugotavlja,
 da S. L. S. prejkoli ostoji.

Poslanec Jare je poročal o državnem zboru in
 o političnem položaju.

Profesor Remec je predlagal resolucijo, v ka-
 teri zbor zaupnikov S. L. S. 1. radostno pozdravlja
 ustanovitev Jugoslovanskega kluba; 2. odobrava, da
 so naši poslanci S. L. S. v delegacije poslali na-
 čelnika Jugoslovanskega kluba; 3. obsoja izstop po-
 slancev dr. Susteršiča in Jakliča. (Burno, dolgotraj-
 no odobravanje in živijo-klici.)

Dekan dr. Kržišnik: Predlagam, naj se izreče
 našim poslancem še večja, najširša zaupnica. Enog-
 lasno sprejeto.

Državni poslanec dr. Lovro Pogačnik je nato
 v krasnem govoru opisal boje Jugoslovancev za svo-

jo samostojnost. Pojasnil je tudi razvoj naše deklaracijske politike. Govornik je, prekinjen čestokrat z žurnim odobravanjem, končal z naslednjim navdušenim pozivom: „Ne mislimo, da se bodo naše zahteve udeležile čez noč, toda ako sledimo teku časa, vidimo, da smo v štirih letih doživeli več kot prej v sto letih. Ravno zaradi tega pa sem prepričan, da bo ta hudournik naših zahtev po svobodi narastel v veletok, ki se da pač uravnati, ne pa ustaviti, — kajti kar je narava združila, mora prej ali slej priti skupaj. Mi gledamo zaupno na vladarja, ki je ob nastopu vlade obljubil enako pravico vsem narodom, in na tega vladarja glasno apelira deklaracija, ko pravi, da hočemo združeni biti pod habsburškim žezlom. Habsburžani bi prespali važen zgodovinski trenutek, ako bi nam ne dali samostojne države. Mi hočemo biti svobodni in zato bomo to, kar hočemo, tudi dosegli prejalislej. Volja ljudstva je prva solidna podlaga vsakega zakona, vsake ustave. Vam pa na pot: Pojdite do zadnje kočice preko meje in označite: Svobode hočemo v jugoslovanski državi! In vi vsi, ki ste seme izkrevavelega naroda, mislite le eno: kako boste združeni vse svoje moči, vse svoje zmoglosti, vso svojo ljubezen in vse svoje srce posvečali naši jugoslovanski državi, za njen procvit, kulturo in blagostanje! (Burno odobravanje.)

V imenu kočevskih Slovencev je nato govoril **deželni poslanec Skuli**.

Dekan dr. Kržišnik predlaga resolucijo: „Zbor zaupnikov S. L. S. z veseljem odobrava soglasni sklep vodstva stranke dne 18. sept. 1917, s katerim se je S. L. S. izjavila za majniško deklaracijo, odločno pa zavrača kakršne koli tolačenje bivšega načelnika stranke, češ, da je majniška deklaracija „naš maksimalen program.“ Sprejeto.

Župnik Žabret je opisal razvoj dogodkov v S. L. S. zadnjega časa in je zaključil ob koncu: S. L. S., ne boj se! V novo leto greš nova, mlada, čila in zdrava, krepko naprej, Bog bo s teboj!

Po govorih kaplana Kapša, poslanca Jarca in župnika Finžgarja je bila soglasno sprejeta med burnim odobravanjem resolucija župnika Bajca: „Zbor zaupnikov poziva državne, oziroma deželne poslance dr. Susteršiča, Jakliča, dr. Lampeta, dr. Pegana in dr. Zajca kot glavne krivce, ki so poskušali razbiti S. L. S. in so se z vstopom v drugo stranko izključili iz S. L. S., da takoj odlože vse od stranke sprejete državno, oziroma deželnozborske mandate.“

Za načelnika S. L. S. je bil nato med živahnimi živijo-klici izvoljen prelat Kalan. V začasno načelstvo so še bili izvoljeni: državni poslanec dr. L. Fogačnik, posestnik Janez Novak, deželni poslanec Anton Kobi, posestnik Ivan Stržina, obrtni sveinik Ivan Ogrin in državni ter deželni poslanec Jožef Gostinčar kot podnačelniki. V začasno načelstvo še spadajo tudi vsi državni in deželni poslanci S. L. S.

Po volitvi se je oglašil k besedi burno pozdravljen dr. Korošec, ki je pozdravil zborovalce v imenu štajerskih Slovencev. Izvajal je: Vsakokrat, kadar je imela S. L. S. zborovanje v Ljubljani, smo prihiteli tudi štajerci, da se izrečemo z vami solidarno. A odkrito lahko povem, da nikdar ni sledilo našemu potu na Kranjsko toliko sre s svojo vero in svojim navdušenjem, kakor baš danes, ko obhajate prerojenje S. L. S. Ko je nastal razdor, se od štajerskih Slovencev nikdo ni pomišljal niti trenutek, kam naj stopi, ampak od prvega do zadnjega, po bregovih in dolinah smo stopili vsi na ono stran, ki jo danes vidimo tukaj kot rekonstruirano S. L. S. Moje veselje je danes tam večje, ker vemo, da ste

sicer nekoliko glav izgubili, da ste pa postali vsled tega enotnejši, nam bližji in zato tudi milejši. Mi vemo, da dobi prva beseda, ki stoji v naslovu naše stranke, sedaj velik pomen, in zato obmejni Slovencei vriskamo veselja, ker vemo, da bomo našli v Slovenceh na Kranjskem vedno oporo in pomoč in tudi nasvete, kadar jih potrebujemo. Mi mnogokrat potrebujemo ravno tolažbe. Vi veste, kako se nam je godilo n. pr. v začetku svetovne vojske. Kam naj ti gledamo, če ne na Kranjsko, če ne semkaj, kjer vendar vladajo v deželi Slovenci neomejeno? Zato smo veseli, da je zdaj zmagala v tej stranki čista slovenska narodna struja. V imenu obmejnih Slovencev štajerskih vam čestitamo na tej zmagi in vam sporočamo pozdrave in najiskrenejše želje na vašem procvitu.

V imenu koroških Slovencev je govoril urednik „Mira“, vikar Smodej. Zaklical je kranjskim bratom: V kakšnih razmerah živimo, to kaže naš molk še sedaj na Koroškem. Ta molk vpije po svobodi, mora vpiti še danes med štirimi stenami. Bodite nam bratje v resnici, v srcu in dejanju, in potem smo prepričani, da bomo prišli v meje naše bodoče Jugoslavije, ki je tako prisrčno ne bo pozdravil na cellem jugu nihče kakor mi.

Ko je še govoril zastopnik goriških Slovencev državni poslanec Fon, je zaključil načelnik Kalan: lepo zborovanje.

Po zaključenem shodu zaupnikov kranjske S. L. S. se je vršil občni zbor Vseslovenske Ljudske Stranke. Med viharim odobravanjem navzočih zastopnikov iz Kranjske, Štajerske, Koroške in Primorske je bil soglasno izvoljen za načelnika državni in deželni poslanec dr. Anton Korošec. V centralno vodstvo spadajo tudi vsi državni in deželni poslanci. V centralni izvršilni odbor V. L. S. so bili soglasno izvoljeni: s Kranjskega: prelat A. Kalan, posestnik Ivan Brodar iz Hrastja pri Kranju, urednik „Naše Moči“ Mihael Moškerc, svetnik kranjske trgovske in obrtne zbornice Jernej Ložar, profesor Bogumil Remec iz Ljubljane; iz Štajerske profesor dr. Hohnjec, državni in deželni poslanec Pišek Franc, in državni in deželni poslanec dr. Anton Korošec; z Goriške: državni in deželni poslanec dr. Gregorčič, državni in deželni poslanec Fon, primarij dr. Anton Breclj; s Koroške: državni in deželni poslanec Grafenauer, urednik „Mira“ Smodej; iz Trsta: č. g. Anton Čok.

Po občnem zboru je imel centralni izvršilni odbor takoj sejo, kjer se je tako-le konstituiral: predsednik dr. A. Korošec; podpredsednika: vite Pogačnik, Josip Fon; tajnik Bogumil Remec.

Izvršilni odbor V. L. S. je sklenil v svoji seji, da stopi v dogovor z vsemi strankami, ki stoje na stališču jugoslovanske deklaracije, glede osnovanja Narodnega sveta.

Papežev božični govor.

Sv. Oče je dne 24. dec. sprejel 24 v Rimu se nahajajočih kardinalov, nadškofov in škofov, ki so mu prišli izražati svoja božična voščila in čestitke.

V imenu kardinalskega zbora je prečital čestitko kardinal-dekan Vannutelli, na katero je papež odgovoril z besedami zahvale. Ko je papež omenil, da obhajamo letos žalibog že četrtikrat božične praznike vsled vojne z žalostnim občutjem, je izvajal sledeče:

Koliko duš vidimo danes v strahu, veliko v temi negotovosti tresoč se za bližnjo bodočnost. Mi, kot varuh človeške črede, koje uničenje bi potrpežljivo gledati mogel le kak kriv in slab pastir, občutimo slično kakor sv. Pavel hudo boleti, ker so se izkazala kot brezuspešna naša prizadevanja, da bi se narodi zopet spravili. Zlasti nas je žalostilo, in sicer ne vsled tega, ker je izostalo duševno zadoščenje, marveč ker se je zavleklo pomirjenje narodov, ker je naš poziv na glavarje vojskujočih se narodov zadel v prazno. Od najbolj avtoritativnih mest je bilo napovedanih nekaj glavnih podlag za sporazum, ki bi bile pripravne za splošno sporazumljenje. Enostavno smo jih zbrali, da povabimo glavarje vojskujočih se držav, da jih napravijo za predmet posebnih študij z edinim namenom priti hitreje do uresničenja tiste želje, ki je tajna in vtisnjena v dno vseh src. Ko smo nato videli, da ali nismo vredni, da bi se nas poslušalo, ali pa so nas obkladali s sumničanjem in obrekovanjem, smo morali spoznati Signum cui contradicetur (znamenje, kateremu se bo nasprotovale). Tolažila nas je misel, da se more naše mirovno povabilo, osobito ker ni bilo naperjeno za dosego neposrednih učinkov, primerjati s semenskim zrnem, iz katerega, kakor uči Gospod, zraste klas šele takrat, ko je bilo razdejano vsled zemeljske gorkote. Tolažila nas je zlasti zavest o pravici in dolžnosti, ki jo imamo, da sredi med svetom nadaljujemo mirovno in osrečevalno misijo Kristusovo. Nobena ovira in nobena nevarnost se nam ni zdela taka, da bi nas bila mogla storiti nezveste našemu trdnemu sklepu, biti pokoren dolžnosti in izvrševati pravico zastopnika kneza miru. Ne tajimo pa, da smo se v očigled stremelju nekaj cvetočih narodov, sedaj pa v danih paroksizmu medsebojnega uničenja in iz strahu pred bližajočim se samoumorom olikane Evrope žalostno vprašali: Kdaj in kako bo vendar enkrat konec te grozne žaloigre? Ob pravi uri je prišel Vaš nagovor, gospod kardinal, in mi soglašamo z Vašim primernim nasvetom, ki izvira iz preizkušnje sedanjega spoca ljudstev v luči vere, vere, ki Vam je dala prepričanje, da sedanje nesreče ne bo poprej konec, dokler se človeštvo ne bo vrnilo nazaj k Bogu. Da pa bo tolažba, katero radi sprejememo iz besed kardinalskega zbora, v resnici predznamenje boljših dni, se ne omejujemo samo na to, da pripoznamo važnost povratka k Bogu, marveč pospešimo z najgorkejšo srčno željo uro te blagonsne vrnitve sedanje človeške družbe k šoli evangelija. Ko bodo izpregledali tisti, ki so danes slepi, in slišali tisti, ki so danes gluhi, ko bo zopet spravljeno vse nazaj v stari tir, ko bodo oglašene trdote, ko bomo z eno besedo človek in družba se vrnila nazaj k Bogu, takrat in šele takrat bo vse človeštvo zazrlo zvičanje od Boga in do ubogemu in težko preskušnemu oznanjeno ono dobro poročilo, poročilo o miru. Cerkev nam ponavlja to veliko lekcijsko z besedami liturgije teh dni. Naj se torej vrne nazaj v naročje Gospodovo, kdor hoče, da se ustavi kaznujoča Gospodova roka, naj se spametuje nesrečno človeštvo in naj se vrne nazaj k Gospodu.

Papež je nadalje govoril o samopašnosti in o brezbriznosti kot o vzrokih prelivanja krvi. Poveljeval je nato luč vere in je rekel, da mir, ki so ga oznanili angeli v Betlehemu, noče sovraštva ali maščevanja, ne poželjivosti ali prelivanja krvi, marveč je izraz milobe in odpuščanja. Dočim je človeški sklep, tako je nadaljeval papež, podjarmil ozemlje Jeruzalema, je božji načrt izpolnil prastaro željo očeev min je poslalo smrt in razdejanje v italijanske postojanke. In grmijo naprej, udarjajo pred nami in poleg nas — za nami. Kri se nam počenja cediti iz ušes — ust — nosa. **Gromenje naprej in naprej.**

V neposredni bližini udari italijanska granata. Razpok nam jemlje vid, sluh — opojni vzduh nam onemogočuje dihanje — „strupen plin.“ Že ima vsakdo krinko na obrazu. Pridušene pokasljevanje sliši se iz svinjskim rilcem podobnih krink. Tričetrt na devet — še pet minut — še dve — še ena! — Iz razbitega kritja se vlečemo — skačemo jeden čez drugega — naprej k metalcem: že bruha prvi topič — drugi — tretji — vseh osem. Za nami oživi celi Rombon — tisoči drvijo naprej, k zmagi — k smrti. Par sovražnih strojnic je ostalo nepoškodovanih — neprestano regljajo. Že se skoraj naši morajo malo umakniti. Narednik kratkoma obrne metalce na te strojnice in prične se divje streljanje. Z vrvice, s katero se sproži, gre prepočasi, stran ž njo! — in strelja se kar s prosto roko! Mina na mino udarja pri strojnicah — ena umolkne — druga. Naši fantje se zapodijo naprej — v prvo vrsto italijanskih postojank — so že v drugi! Zopet se sovražnik ustavlja, par granat dobi za na pot. Naskok in tudi druga vrsta je naša.

Gosta megla zakriva bojišče, dež začne zopet rositi. Naš polk divja naravnost naprej, nobena ovira ga ne vzdrži, naprej — naprej! Skozi Bovec — samo eno mišo sem videl nepoškodovano — v Plizne, drugi dan čez Žago na Stol.

Na vrhu Rombona se je ustavljal Italijan do zadnjega. Konečno se je moral udati, ko sta mu še prišli dve naši stotnji za hrbet.

Po pardednih bojih je bila rešena Goriška in pozdravili smo se z našimi neodrešenimi benciškimi Slovenci.

Poročnik Fr. K — ž.

LISTEK.

Iz bojov pri Bovcu 24. oktobra 1917.

(Streliški polk štev. 26.)

Skoro 14 dni nas je že močil dež, po noči smo delali, po dnevu se sušili, o počitku ni bilo govora. Vsako noč smo šli tri ure v postojanke na Rombon, tam delali v blatu in dežju osem ur, nato zopet tri ure nazaj v Bavšiče, kjer smo bili nabasani po hišah, da se niti obračati nismo mogli. Po strmih pčinah, mestoma zopet do kolen poblatu, smo vlačili zadnje noči pred ofenzivo metalce min in municijo v postojanke. Odkazan nam je bil prav „prijeten“ prostor — pri naši poljski straži — 30 korakov od sovražne postojanke. Marsikatera krogla nam je zabrela mimo ušes, ko smo stavili metalce in delali tu zanj postojanke. V noči od 22. na 23. oktobra smo pa bili gotovi in prihodnja noč nam je bila obljubljena za odpočitek.

Lepo sem sanjaril in se pretegoval po senu, ko me dne 23. oktobra ob šestih popoldne najde telefonist in mi izroči kratko povelje: „Do 11 zvečer vse na svoja mesta!“ Četrte ure nato smo jo že brisali na Rombon: da ravno nismo molili, si lahko vsak misli. Povsodi se je mrzlično delalo, za vsakim grmom je stal top, v zadnjih trenutkih so jih postavljali na prostem. Sovražni žarometi so razsvetljevali našo krajino, cela vrsta jih je: pet, deset, dvajset, še več. Kot tihotapeji, tačovi se plazijo naprej, neopazeni. Za trenutek ugasne žaromet, izza vsakega kamna skoči temna postava, jarki so oživel, vse vrvi

in drvi naprej, na stran, naenkrat se zasveti zopet žaromet, vse je mirno, izumrlo. Žaromet mrzlično išče in išče, prihuljenih postav ni mogoče videti in zopet posveti na drugo stran. Vse oživi in hiti k svojim ciljem.

Vpresledkih smo se priplazili do naših metalcev. Ob desetih zvečer sem javil poveljstvu, da sem pripravljen. Dobim nalogo, s štirimi metalci min in štirimi metalci granat zadržati sovražnika, ko preneha naš bobneči ogenj, da ne more v svoje prve vrste.

Nabasani v slabem kritju smo čakali. Od začetka smo zbijali šale, a počasi nas je začel mučiti spanec: postalo je tiho. Kdor ni zadremal, je mislil na dom, na drage. Ali jih vidi še kdaj? Leno se je premikal kazalec na uri, komaj polnoči — ena — dve — — Gora se potrese — bliski ti jemljejo vid, — gromenje — rohnenje — bučanje — sikanje. Tišimo si ušesa, a vendar granate tulijo in rjovejo še naprej. Fant poleg mene me vleče za roko — in mi zavpije v ušesa: „V peklu gotovo nimajo na največji praznik take muzike.“ In zopet hrščenje, kakor bi se lomili stoletni hrasti. Ura kaže tri — štiri —. Otopeli zijamo drug v drugega — misli se ustavljajo, sedaj se eden bedasto zakrohota, zopet drugi. Zemlja se giblje, z glavami trkam skup. Nekaj mrzlega me prime za vrat — smrt? — ne, deske so se malo majale na našem kritju, in razmočena ilovka teče v curkih za vrat. Desetnik, ki je bil pri izhodu, hoče mi nekaj povedati — v tem trenutku udari sovražna granata pred njim. K sreči nepoškodovan, a ves poln blata — oči — usta. Spet druga — tretja — kritje se ruši — peta — šesta. Koliko jih bomo šteli? — Katera nas zadene? —

Proti šestim zjutraj začne artilerijski ogenj ponehavati — tintam zopet oživi — spet poneha. — Ob sedmih grom — nepopisen — tisoč težkih metal-

rov, ko je zopet podaril krščanski veri svete prostore in dragoceno grudo, kjer je tekla kri Gospodova. O Jeruzalem, nebeško mesto in srečepolna mirovna vizija, ponudi Bogu, kojega zvišeno žrtev si videl, slavošpev veselja, zahvale in ljubezni in govori tudi ti sredi med božičnimi prazniki! Dočim so se v Betlehemu razlegali angelški glasovi o miru, so se rezale v Jeruzalemu simbolične oljke veje in polagale pred noge kneza miru z otroškim klicem: Hožana Sinu Davidovemu! Kdo ne vidi, da tudi ravno kar v Jeruzalemu izvršeni dododki govorijo jasne besede, ki okrepljujejo poziv, ki ga naslovimo na narode, da se vrnejo nazaj k Bogu. Kajti v Jeruzalemu je bil blagoslovljen ne tisti, ki se je predstavil v imenu oboroženih, ampak tisti, ki se je predstavil v imenu Gospodovem.

Papež je končal s spoštljivimi besedami za kardinalski zbor, za škofe in duhovnike, kakor tudi za vse, ki delijo njegove želje, da se svet čimprej vrne nazaj k Bogu, da bi Bog, videč, da je zadoščen njegovih pravic, svetu zopet podelil dar blaženega miru.

Vsenemci proti miru.

Vsenemci v Nemčiji se grozno hudujejo nad osrednjimi državami zavoljo temeljnih načel, ki so jih stavile pri mirovni pogajanju v Brest-Litovsku.

„Deutsche Zeitung“ trdi, da je četverosporazum dosegel na Božič največjo zmago sedanje vojske. Božič 1917 bo za vse čase označen v knjigi nemške zgodovine s črnim listom.

„Berliner Neueste Nachrichten“ kličejo v spomin Bismarcka in pravijo, da nam je razprava o mirovni pogajanju pognala v obraz rdečico sramu, ker je po največjih uspehih nemškega orožja potisnila diplomacija z eno samo potezo s peresom nemški narod v ulogo podložnih.

Vsenemški listi stavijo še edino upanje na Lloyd George-a in Clemenceau-a, od katerih pričakujejo, da bosta kategorično odklonila poziv, udeležiti se mirovni pogajanju. Vsenemci in konservativci se z vso silo protivijo vsakim mirovnim pogajanju, ker so mnenja, da je poniževalno, da bi se — Nemci z nemci pogajali. Vsenemci hočejo diktirati mir s prusko vojaško silo.

Veliko gonjo proti sporazumnemu miru uprizorjajo zadnje dni tudi avstrijski vsenemci in radikalci. Pravijo, da je izdajica vsak, kdor je za sporazumni mir.

Mirovna pogajanja.

Mirovni delegati so večinoma zapustili Brest-Litovsk in so šli poročati svojim vladam o raznih podrobnostih. Prihodnja seja bo dne 4. jan. Ali se bo do tedaj med tem časom četverosporazumove vlade odzvale povabilu, da se naj udeležijo mirovni pogajanju, je veliko vprašanje. Angleži in Francozi odklanjajo se pogajati z Nemčijo tako dolgo, dokler ne bo vržen ob tla pruski militarizem. Rusi zahtevajo, da se morajo izprazniti vse po sovražniku zasedene pokrajine, a Nemčiji pa to ni prav po godu. Ona zahteva, da naj Rusija zasigura Poljski ter pokrajinam Litavski in Kurlandiji ter delu Estlandije in Livlandije popolno državno samostojnost še predno bi se odpoklicalo avstrijske in nemške čete. Prihodnje dni se bo odločilo, ali se bo v sporni vprašanju dosegel sporazum ali ne. — Zunanji osek ogrske delegacije je izrekel svojo zadovoljstvo glede izjave grofa Czernina radi vprašanja „pravice samoodločevanja narodov.“ Odslek ugovarja proti temu, da bi se vprašanje samoodločbe avstrijskih in ogrskih narodov sprejelo v okviru mirovni pogajanju. Enake sklepe delajo vsenemci v Nemčiji in v Avstriji. To so prijatelji miru!

Zadnja seja pred novim letom.

Dne 28. dec. so se vršila mirovna pogajanja z Rusijo v duhu spravljivosti in medsebojnega sporazumljenja, kajti prišlo je do sporazumljenja cele vrste raznih važnih točk, za katere se je našla potrebna podlaga za nadaljna pogajanja. V gospodarskem oziru se je dosegel sporazum, nobena država ne sme delati kakšne medsebojne razlike, marveč mora tozadevno vladati pravica. Sporazumeli so se, da se morajo odpraviti vojni zakoni in da morajo vsled teh prizadele osebe dobiti nazaj vse svoje poprejšnje pravice. Tudi glede točke, da se mora popraviti povzročena škoda na zasebnem imetju, se je dosegel sporazum, istotako glede izpustitve, izmenjave in prevažanja vojnih vjetnikov ter glede trgovskih ladij.

Glede zasedenega ozemlja so predlagali ruski delegati sledeče: Rusija ne zasleduje nobenih aneksijskih ciljev in hoče skleniti mir brez vsakih aneksij, vsled česar hoče umakniti vse svoje čete iz zasedenega ozemlja v Avstro-Ogrski, v Turčiji in v Perziji. Zahteva pa, da tudi Nemčija, Avstro-Ogrska, Bolgarija in Turčija umaknejo vse svoje čete iz zasedenih ozemelj, kot iz Poljske, Litavske, Kurlandije in iz drugih zasedenih ruskih ozemelj. Narod-

nostim v teh ozemljih zajamčuje Rusija popolno pravico samoodločbe ter zahteva, da isto store tudi Avstro-Ogrska, Nemčija, Bolgarija in Turčija.

Na to rusko zahtevo je predlagal zastopnik Nemčije sledeče: 1. Avstro-Ogrska in Rusija se naj izjavita, da se naj naredi konec vojnega stanja med tema državama, ter da se naj čim prej sklene med njima mir. 2. Poljska, Litavija, Kurlandija, del Estlandije in Livlandije naj dobijo svojo popolno državno neodvisnost in se naj izločijo iz Rusije. 3. Glede izpraznitve čet iz teh zasedenih ozemelj bi se naj vršil sporazumni dogovor v poznejšem času in sicer na široki podlagi.

Ker se je zastopnik Nemčije v vseh teh točkah izjavil tako, da ni dal ruskim delegatom dovoljnega odgovora in se je izognil izjavi, da bi določeno preciziral svoje tozadevno stališče, so si ruski delegati pridržali pravico, da se zastopnik Nemčije o tem jasno in določeno izjavi, kako tozadevno stališče name-ravajo zavzemati Nemčija in njene zaveznice. Glede izpraznitve zasedenega ozemlja so ruski delegati predlagali, da se za rešitev tega vprašanja določi posebna komisija.

Vobče se mora reči, da je potek mirovni pogajanj kljub temu, da se Nemčija brani določeno precizirati svoje stališče, še dokaj ugoden in je upanje utemeljeno, da bo prišlo do sporazuma.

Anglija, Francija in Rumunija odklanjajo mirovna pogajanja.

„Daily Mail“ poroča, da je vabilo ruske vlade, naj se Anglija udeleži mirovni pogajanju, dospelo v sredo v angleško ministrstvo. Že vnaprej se lahko trdi, da še niso nastale take okoliščine, ki bi pospeševale spremembo v naziranju angleškega ministrstva.

„Journal des Debats“ pa piše: Skoro gotovo Francija ne bo odgovorila na novo rusko vabilo. Clemenceau bo stališče vlade osebno utemeljil v senatnem odseku in v zbornici. Za Francijo je edina možnost priti do miru: Zmaga.

„Daily News“ poroča, da še rumunska vlada vedno odklanja mirovna pogajanja. Če bo Rusija sklenila poseben mir, bo rumunska vlada odstopila.

Rusija kot mirovna delegatinja.

Nemški državni tajnik dr. Kühlmann je nagovoril mirovne delegate v Brest-Litovskem naslednje: „Vaše visokosti! Milostiva gospa! Gospodje!“ Takega nagovora še ni slišala nobena mirovna konferenca, ker še nikdar ni bila nobena ženska mirovni delavatelj. Tokrat pa se nahaja poleg boljševiških moških delegatov tudi ženska delegatinja. Poročajo, da se piše M. A. Bizenko, da je Malorusinja in da pripada skrajnemu levemu krilu socijalnih revolucionarjev. Baje je bila radi nekega atentata tudi že v sibirskem prognanstvu. Še neko posebnost, katere pa dr. Kühlmann ni mogel posebej povdariti, kaže boljševiška delegacija. Med ruskimi delegati se namreč nahaja skoraj polovica Židov. Odkar obstoja krščanski svet, je židovstvo tokrat prvič zastopano pri mirovni konferenci. Židi so posebno spretni mešetarji in sedaj imajo priliko, da se merijo s prvimi diplomati centralnih držav.

V premirju na ruski fronti.

Na vzhodu je velika večina naših čet odšla s fronte v svoja zimska taborišča. V večini slučajev je bilo mogoče čete spraviti v taborišča po vaseh in po mestih na fronto, kjer so vojaki dobro zavarovani pred mrazom in slabim zimskim vremenom. Na demarkacijski črti ostanejo le maloštevilne straže. Čete v ozadju imajo velike orožne in telovadne vaje, da so tako vedno pripravljene za napad ali za uporabo na drugih bojiščih. Mnogo vojaštva je dobilo daljši zimski dopust.

Usoda ruskih častnikov.

Iz Petrograda se poroča, da je novi ruski vrhovni armadni poveljnik Krylenko odpustil iz službe vse tiste častnike, ki niso bili izvoljeni od svojih lastnih ljudi. Petrograjski častniki in še na tisoče drugih častnikov, ki so bili odpušteni iz vojaške službe na fronti, niso v stanju, da bi mogli preživeti svoje lastne družine. Petrograjski častniki so si ustanovili društvo, čegar člani izkladajo tovarno blago na ruških kolodvorih. Je sicer to delo zelo težko, a vsak častnik si s tem delom zasluži na dan 20 rubljev, vsled česar so sedaj gmotno na boljšem, kakor so bili poprej.

Japonska pred odločitvijo.

„Daily Chronicle“ poroča iz Osake dne 22. decembra:

Japonski cesar je sprejel zunanjega ministra in več drugih državnikov. Posvetovanju, ki se je vršilo pri cesarju, se pripisuje velika važnost, ker prevladuje mnenje, da se je posvetovalo o stališču Japonske v slučaju, če sklene Rusija poseben mir.

Anglija pomnoži svojo armado.

Angleško ministrstvo je sprejelo in potrdilo načrt vojnega urada, ki je predlagal, da se pomnoži

angleška armada za 1 milijon mož. Vojska dolžnost bo razširjena za dva letnika. Vrh tega še bo v enem mesecu vpoklicanih 280.000 mož, ki so bili do sedaj oproščeni od vojaške službe.

General Castelnau generalisim četverosporazumovih armad.

„Vossische Zeitung“ poroča iz Zeneve, da se je Franciji posrečilo pridobiti tudi Anglijo za to, da imenuje ententa skupnega generalisima. Določen je za to francoski general Castelnau, ki dobi ob enem naslov maršala.

Anglija Palestine ne da iz rok.

Kakor poroča „Daily Mail“, je podal angleški ministrski predsednik Lloyd George v spodnji zbornici izjavo, da Anglija ne bo nikdar izročila Turčiji svetih krajev v Palestini, marveč si bo Palestino obdržala v svoji posesti.

Italijansko bojišče.

Na fronti med Piavo in Asiago Italijani srdito napadajo naše novopridobljene višinske postojanke. Središče sovražnega napora je bilo te dni ozemlje gore Monte Tomba, kjer so naši prodrli najbolj daleč naprej. V Italiji pridobiva Giolittijeva struja, ki zahteva konec vojne, vedno več tal.

Nobenega miru brez — Trsta.

Italijanski list „Popolo d'Italia“ javlja s posebnim zadoščenjem, ker je italijanski zunanji minister v svojem govoru v zbornici ob priliki, ko je zahteval socijalistični poslanec Morgari iz Turina, da se sklene mir sporazumljenja, izrekel sledeče besede: „Nobenega miru brez Trsta!“, pri čemur je udaril s pestjo ob mizo. Za to izjavo je žel italijanski zunanji minister burno odobravanje.

Politične vesti.

Jugoslovansko vprašanje — svetovna zadeva.

Naši poslanci so proglasili načelo, katero branijo dosledno in vztrajno, da je jugoslovansko vprašanje svetovne važnosti. Nemški nacionalci, ki svetovno važnost pripisujejo samo nemstvu in njegovim nakam, nočejo o mednarodnem pomenu tega vprašanja nič slišati, marveč ga smatrajo za zgolj avstrijsko vprašanje, ki se naj reši na temelju dualizma v smislu nemških in madžarskih zahtev. Včasih pa se le vendar tem ljudem proti njihovi volji izmuzne beseda, ki potrjuje naše stališče. Tako besedo je zapisal „Grazer Tagblatt“ dne 28. dec., pišeč o mirovni pogajanju v Brest-Litovsku med drugim tako-le: „Mirovni pogoji, določeni v Brest-Litovsku, so splošna podlaga za splošni mir. Za temi načeli tiči rešitev vseh velikih problemov svetovne vojske, če tudi tudi niso imenoma navedeni, n. pr. belgijsko in srbsko vprašanje, češka, jugoslovanska in italijanska stremjenja.“ Torej spada tudi jugoslovansko vprašanje med velike probleme svetovne vojske in zato se more končnoveljavno rešiti tamkaj, kjer se bodo reševala vsa svetovna vprašanja, ki so povzročila svetovno vojno, in to je splošni mirovni sklep. To so tore, že tudi uvideli nemški nacionalci. Čemu se potem tako zgražajo nad našimi poslanci, ki isto zatrjujejo?

Občina Gomilsko za deklaracijo. Občinski zastopnik na Gomilskem v Savinjski dolini je v svoji seji dne 23. dec. soglasno sklenil: Občinski zastopnik Gomilsko se v polni meri pridružuje majniški izjavi Jugoslovanskega kluba v državnem zboru in zahtevi po samostojni jugoslovanski državi v okvirju habsburške monarhije. Iskreno in hvaležno pozdravlja mirovna prizadevanja sv. Očeta in presvitlega cesarja Karla I.

Makole za deklaracijo. Vseh šest občin makolske župnije in sicer: Jelovec-Makole, Sv. Ana, Dežno, Pečke, Statenbreg in Stopno so se po svojih vrlih županih izjavile za ujedinenje jugoslovanskih dežel pod habsburškim žezlom. Obenem so se izjavile, da se pridružujejo mirovnemu prizadevanju sv. Očeta in našega cesarja Karla. Našim poslancem, združenim v Jugoslovanskem klubu, posebno voditelju dr. Korošcu, izrekajo v imenu vseh občin popolno zaupanje.

Bosanski frančiškani za ujedinenje Jugoslovancov. Bosanski frančiškani objavljajo sledečo izjavo: „Mi smo Franjeveci starodrevne redodržave Bosne Srebreni narod, koji je našoj duhovnoj brizi još u XIV. stoljeću povjeren, kroz stoljeća ne samo nebeskim otajstvima pitali, u vjerske ga i svjetske istine upućivali, nego i na njegov koliko društveni to-

Ali politički razvoj eminentno uplivali. Nu saj naš politički rad tamo od propasti naše domače vladalačke dinastije kao i našega kraljevstva može se svesti na ove točke: Da se oslobodimo tuđinske vlasti i dodjemo pod žezlo onih vladara, pod kojim su se nalazila naša i po krvi i po govoru braća s onu stranu Save. To svjedoče naše spomenice na bečke cesare, naše pjesme i povijesti ratovanja cara Leopolda I. i Josipa II. s Osmanlijama, kao i naše izjave prigodom kongresa evropskih velesila v Berolinu godine 1878. Žalibože naše se želje i naša nastojanja ni berlinskim kongresom ni utjelovljenjem Bosne i Hercegovine k Austro-Ogrskoj monarhiji g. 1908 ne ostvariše — do, samo djelomično. Odatle naš narod pretrpi koliko u svome gospodarstvenome, toliko opet društvenome i prosvjetnome pogledu neizmjernu štetu; odatle se na koncu izleže i savremeni svjetski rat, koji dnevno ne samo da kosi nebrojne živote u svijetu svoje mladosti, nego se prijeti opstanku svih svjetskih i gospodarstvenih i prosvjetnih tečevina. I to kao da je prestrašilo i najveće duhove, te se od dulje vremena živo radi na tome, kako da se pronađe baza trajnome svjetskome miru. U jeku ovih kombinacija raspalo se je ponovno stari i prirodni žar na čitavome gotovo slavenskome Jugu da se ujedinje Hrvati, Slaveni i Srbi. Mi smo sve do danas šutjeli: mislili smo, da je svjetski rat svakoga dovoljno poučio o ovoj prejekoj nuždi. Ali od neko doba počela se je na stalnim stranama ponovno javljati sve veća oporba, koja je, da ponovno spriječi ovaj prirodni zahtjev, počela našu šutnju u Bosni zlorabiti, naglasujući, kako autohtoni živalj u Bosni nije za gori naglašeno nužno ujedinjenje. Stoga niže potpisani smatraju se i pred Bogom in pred državom i pred narodom dužnim očitovati, kako bi ujedinjenje južnih Slavena: Hrvata, Slovenaca i Srba bila najčišća baza koliko za trajan mir i procvat habsburške monarhije, toliko opet za razvoj gori naglašenih plemena u gospodarstvenome, društvenome i prosvjetnome pogledu. Radi toga se odvažno izrazujemo solidarnim s jedne strane s Južnoslavenskim klubom u Beču, a s druge s njegovom deklaracijom od 30. svibnja tekuće godine 1917. — Slede potpisi.

Odkodnina nedolžno obsojenim. Justična komisija gosposke zbornice je v svoji seji dne 27. dec. sprejela v nespremenjeni obliki zakonske predloge, sklenjene od državne zbornice glede odkodnine osobam, ki so bile po nedolžnem obsojene.

Enotna politična češka stranka. Za enotno češko stranko, ne samo meščansko, ampak iz vseh vrst naroda, se oglašajo razne stranke in med njimi tudi češka državopravna (radikalna) stranka. Predsedništvo te stranke je sklicalo shod zaupnikov na 13. januarja in mu bo predložilo predlog, da naj se stranka razpusti. Češki pisatelji so izdali za Božič oklice za enotno stranko.

Tedenske novice.

Za načelnika Zadružne Zveze je bil na obćnem zboru dne 27. dec. izvoljen namesto rajnega dr. Kreka načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Anton Korošec. V načelstvo pa: župnik Grašič, Beran, Istra: Valentin Zabret, župnik v Št. Vidu n. Ljubljano; dr. Lovro Pogačnik, poslanec; Štrein, posestnik v Komendli; duhovni svetnik Koler, Podraga pri Vipavi; Jernej Podbevšek, župnik v Kostanjevici; Evgen Legat, ravnatelj Zadružne Zveze; Pirnat, župan na Homeu, profesor Bogumil Remec; M. Kump; dr. Hohnjec, Maribor; ravnatelj J. Jovan, urednik Smodej, Koroško, poslanec Demšar.

Mladenke v Savinjski dolini, pozor! Organizacija savinjskih mladenk, združene v Savinjskem okrožju, je vsled vojnih razmer nekako ustavila svoje delovanje, kar je očitno škoda. Vsak dan jasne vidimo, da čas kliče tudi nas slovenske mladenke, da se vzdramimo ter stopimo krepko, z bistrim očesom, z razumom na plan! K temu nam je treba poduka. V ta namen se bo vršil v nedeljo, dne 6. januarja, na praznik sv. Treh Kraljev, obćni zbor Sav. okrožja in sicer v prijaznem Št. Petru. Torej, mladenke, pridite vse, ki se zavedate, da ste Slovenke, saj prostori v šentpeterskem Društvenem domu so dovolj prostorni za vse. Vspored bo tako zanimiv, da gotovo ne bo nobeni žal pota. Na ta obćni zbor sta objubila priti vlč. g. dr. Korošec in vlč. g. dr. Hohnjec. To Vam naj bo dovolj, da vsaka v svojem okolišu agitira, da pridejo vse poštene mladenke na ta obćni zbor v Št. Peter. — Vspored obćnega zbora: Ob 9. uri slovesno sv. opravilo, nato takoj zborovanje v Društvenem domu. 1. Govor vlč. g. dr. Korošca. 2. Govor vlč. g. dr. Hohnjeca. 3. Slédijo govori ali deklamacije došlih zastopnic Dekliških zvez. 4. Poročilo odbora. 5. Razna vprašanja in nasveti. 6. Volitev novega odbora za celotno Savinjsko okrožje. Med točkami in nazadnje kratek koncert dobro izvežbane šentpeterske gošbe z bogatim vspehom. Na svidenje!

Stajerski strelci pešpolka št. 26 se nahajamo na gori M. C., kjer čakamo ugodnega trenutka, da zopet udarimo na Lahe in jih zapodimo dalje v ravnino. Včeraj (dne 1. dec.) smo imeli odlikovanje in so bili odlikovani od naše stotnije: četovodja J. Oset, I. Izeršič, F. Rezek in narednik Gutman s hrabrostno svetinjo I. vrste; strelci Padežnik iz Konjice, Anton Goršek iz Slovenjgrada, Ivan Rebernak iz Konjice in Adolf Tumke iz Slov. Bistrice s hrabrostno svetinjo II. vrste. — Slovenski strelci.

Naši junaki za Tiskovni dom. Z veseljem pozdravljamo slovenskoštajerski fantje c. kr. mladostrelskega polka št. 4 iz Maribora zgradbo Tiskovnega doma ter prispevamo za istega 50 K. Naši novi narodni trdnjavi želimo iz celega srca božjega blagoslova, mnogo sreče in uspeha! Kličemo pa tudi vsem rojakom zelene Stajerske: „Prispevajte vsi, vsak po svoji moči, da se čimprej dvigne naše prepotrebno narodno zavetišče!“ Le pogumno po tej poti, ki nam jo kaže „Straža“ in „Slov. Gospodar!“ Kot stari vojni tovariši, stoječi daleč na beneški ravnini, vedno zvesti svetinjam naših pradedov, Vam voščimo vsem ljubim domačim, vsem milim Spodnje-Stajercem srečne in blagoslovljene božične praznike ter veselo Novo leto! Od IV. bataljona, 1. stotnije: strelci Rakuša Ivan, Cajko Anton, Rep Jožef, Cjkar Franc, vsi od Sv. Tomaža pri Ormožu; od 2. stotnije: strelci Mauko Franc, Stročja vas; Klaužar Karel, Brežice; Oevirk Ivan, Čestnik Anton, Druškovič Alojz, Gosak Anton, Sv. Pavel pri Prebodu; Horvat Anton, Ajlec Franc, Sv. Jurij ob Š.; podlovec Žmave Franc; straževodja Marinič Anton, Sv. Tomaž pri Ormožu; od 3. stotnije: Vičar Ivan, Sv. Lovrenc v Slov. gor.; podlovec Javšovec Janez, Pristava; od 4. stotnije: Žitek Jožef, Kapela; Sočič Avg., Stročja vas.

Iz italijanskega vjetništva se nam piše: „Genova, dne 9. oktobra 1917. Srčne pozdrave Vam kakor tudi vsem bralcem „Straže“ in „Gospodarja“ pošiljamo iz italijanskega vjetništva: Gutman Anton, Stanetinci; Zorman Franc, Zihlava; Kovačič Fran, Spodnje Krapje; Kovačič Marko, Babinci; Kosi Jožef, Zasadi; Puconja Lovrenc, Stročja vas; vsi iz okraja Ljutomer. Naš naslov je: Forte Begato, VII. Gruppo, Genova, Italia.“

Slovanska posest. Vitanjsko graščino je kupila Češka zemaljska družba v Pragi. Dosedanji lastnik je bil Nemeč Ramsauer. Nemški listi pišejo, da je ta sprememba posesti za Vitanje in okolico v gospodarskem in narodnem oziru velike važnosti.

Vrl koroški slovenski junak. Takih pa je malo kot je Jožef Barl, po domače Pavšetov, v Podgorjah na Koroškem. Služi pri c. kr. težki poljski artileriji, 6. polk. Postal je že ognjičar in pet odlikovanj diči njegove prsi: Velika srebrna, srebrni zaslužni križec s krono, bronasta svetinja, železni križec in cesarja Karla četni križec. Pač veliko za navađenega kmetskega fanta. Taki so naši slovenski junaki-korenjaki! Delajo čast naši domovini in čast našemu narodu!

Zveza jugoslovanskih železničarjev sklicuje 1. odborovo sejo na nedeljo, dne 6. prosinca 1918, ob 8. uri dopoldne v Gradcu, čitalnica, Klosterwiesgasse 5, I. nadstropje. Dnevni red ustmeno. Ker bo seja jako važna, prosimo vse tovariše, odbornike in zaupnike, da se je zanesljivo udeležijo. Dobrodošel je tudi vsak drugi član. Dopise na Zvezo jugoslovanskih železničarjev je do preklica naslavljal na naslov: Ivan Kejžar, nadrevident, Ljubno na Gornje-Stajerskem (Leoben), Moserhofgasse 20.

„Mladost“, glasilo slovenskih Orlov, št. 11 in 12, prinaša sliko dr. Kreka in sliko „dr. Kreka na mrtvaškem odru v Št. Janžu.“ Objavljenih je cela vrsta lepih člankov: Dr. J. E. Kreku, Manon + dr. Kreka, Dr. J. Kreku v slovo, Orlom učitelj J. E. Krek, Orli Kreku ob rojstnem dnevu njegove večne slave, Dr. Krek jugoslovanski vladar, Dr. Krek pri Čehih, Dr. Krek in mladost naše domovine, Spomini zadnjega obiska, Rajni dr. Krek in begunci, Sožalnice, Podrobno v različnem, Domovini, Pot do miru, Sožalje črkostaveca. — „Mladost“, ki je izborna urejevan list naše mladine, stane na leto 5 K in se naroča pri konzorciju lista „Mladost“ v Ljubljani. Toplo priporočamo!

Iz srednješolske učiteljske službe. Profesor na ptujski deželni gimnaziji Janez Preindl je pomaknjen v 7. činovni razred.

Iz železniške službe. Višji nadzornik in načelnik južno-železniške delavnice v Mariboru, Kamilo Valenta, je imenovan za osrednjega nadzornika južne železnice.

Pošiljanje razglednic v Nemčijo dovoljeno. Poštna uprava razglasa, da je zopet dovoljeno pošiljati v Nemčijo raznovrstne razglednice, torej tudi razglednice s slikami naših mest, pokrajin itd.

Naslovi poštnih pošiljatev. Poštna uprava naznanja, da se še vedno dogajajo slučajji, ko odpošiljatelji pisem, razglednic, vzorcev blaga, zavojev itd. še vedno ne napišejo svojega popolnega in natančnega naslova. V interesu naslovljenca in tudi odpošiljatelja je torej, da se posebno sedaj o poštinih in novoletnih praznikih napišejo na poštno pošiljatev natančni naslovi odpošiljateljev.

Zdravniški tarifi za bolniške blagajne zvišani. Stajerska zdravniška zbornica je določila sledeče zdravniške tarife za bolniške blagajne: Ordinajska pristojbina za posamezno ordinacijo znaša 1 K 50 v, pristojbina za obisk na dom znaša 2 K, potnina za vsak kilometer je določena na 1 K, posamezne pristojbine za posebna zdravniška opravila se zvišajo za 50 odstotkov. Ta določila so veljavna s 1. jan. 1918.

Gospodarske novice.

Svinjske cene. Namestnija v Gradcu določila naslednje svinjske cene, ki veljajo od 1. januarja 1918 naprej: I. prasci, mlade svinje, plemene svinje 8 K 1 kg žive teže; II. za klavne svinje: merjasči živi 7 K, zaklani 9 K, druge klavne svinje žive 8 K, zaklane 10 K; III. za plemene svinje posebnih plemenitih vrst vseh starosti obojega spola ne veljajo nikake najvišje cene. Goraj omenjene cene veljajo za araj, kjer se svinje prevzemajo od kupca. Prodajalec mora prevzeti prevozne in vse druge stroške do prevzemnega kraja. Če se živina tehta tekom dveh ur po zadnjem krmljenju, se odtegne 8% skupne žive teže. Te cene veljajo tudi za kupčijo s svinjami od hiše do hiše. Nakup svinj za domače gospodarske potrebe poljedelcev je namreč popolnoma prost. Na ta način kupljene svinje pa se morajo najmanj dva meseca obdržati v reji. Prisilni zakol je seveda izvzet.

Zasega zelja preklicana. Deželni gospodarski urad Stajerske cesarske namestnije določa, da je zasega, oziroma zaplemba zelja za vse stajerske politične okraje preklicana in je promet z zeljem spet dovoljen, ako podeli okrajna politična oblast tožadnevno prevozno dovoljenje. Izvoz zelja izven Stajerske ni dovoljen. Najvišja nakupovalna cena za meterski stot svežega zelja je določena na 45 K.

Plačevanje davkov. C. kr. finančno deželno ravnateljstvo za Stajersko v Gradcu razglasa v zadevi obrokov za vplačilo neposrednih davkov v 1. četrtletju 1918. V 1. četrtletju 1918 postanejo neposredni davki na Stajerskem dotekli, oziroma plačni v naslednjih dnevih: I. Od zemljarine, hišne razredovine in najmarine ter od 5% davka od najemnine onih poslopij, ki so prosta najmarine: 1. mesečni obrok dne 31. januarja 1918, 2. mesečni obrok dne 28. februarja, 3. mesečni obrok dne 31. marca. II. Četrtletnne pridobnine in pridobnine podjetij podvrženih davnemu dajanju računov: 1. četrtletni obrok dne 1. januarja 1918.

Dopisi.

Maribor. Dne 28. dec. se je vršila na tukajšnjem rotovžu zaprisega novih občanov, ki so bili sprejeti v občinsko zvezo mariborskega mesta. Župan dr. Schmiderer je pozival nove občane, naj vselej in pri vsaki priliki zastavijo vse svoje sile, da tudi v bodoče ostane Maribor nedotaknjena nemška posest, ki je postala v zadnji dobi že zelo ogroževana. V imenu mariborskih nemških trgovcev je naglašal trgovce Andraschitz (Andrašič), znan tudi vsem Slovincem mariborske okolice, ki so ga do sedaj prav pridno podpirali, da bodo mariborski nemški trgovci tudi v bodoče stali zvesto na braniku za mariborsko nemštvo. Tako odločno kakor tokrat še trgovce Andrašič ni nikdar povedal, da ne mara slovenskih odjemalcev. Andrašič, ki se tako junaško trka na svoja nemška prsa, je doma iz Št. Jurija ob Ščavnici.

Slivnica pri Mariboru. Izobraževalno in bralno društvo v Slivnici priredi na dan sv. Treh kraljev, t. j. v nedeljo, dne 6. prosinca, v spomin velikemu Kreku slavnost, s katero bo obenem združen i obćni zbor društva, kar gotovo odgovarja duhu Krekovemu. Na vspredu je slavnostni govor, ki ga govori g. profesor dr. Anton Medved, petje domačega pevskega zbora, poročilo odbornikov, volitev novega odbora, slučajnosti in nazadnje saloigra „Pri gospodi.“ Resni časi zahtevajo novega dela, zato pridite polnoštevilno!

Naznanila

za zavarovanje VII. vojnega posojila c. kr. avstr. voj.-vdovskega in sirotinskega sklada se sprejemajo v uradnem posloppju okrajnega glavarstva v Mariboru, 2. nadstropje, vrata št. 26. — Vodja pisarne: Janez Ev. Wesenjak.